

Nordisk Kriminologi 35 (4)

Velkommen til aprilutgaven av Nordisk Kriminologi!

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra Danmark af kontaktsekretær Dorthe Eriksen

Nyt fra Det Kriminalpræventive Råd

Ny undersøgelse fra Det Kriminalpræventive Råd viser, at syv procent af de ca. 500 årlige anmeldelser af voldtægt er falske. Det er oftest kvinder, der er meget belastede, der anmelder falsk.

Undersøgelsen, der er en delrapport af "Voldtægter der anmeldes", er lavet i et samarbejde mellem Det Kriminalpræventive Råd, Det Juridiske Fakultet på Københavns Universitet, Statens Institut for Folkesundhed, Center for Voldtægts ofre på Rigshospitalet og Rigspolitiet.

Alle undersøgelsens resultater vil i løbet af 2009 blive publiceret i en række delrapporter. Foreløbig er [Delrapport I](#) og [II](#) offentliggjort.

Den Kriminalpræventive Pris 2009 er blevet tildelt unge fra Gellerup i Århus

Unge 4 unge er et netværk af 40 – 50 frivillige unge, der fungerer som forbilleder for deres jævnaldrende i Gellerup. De unge arrangerer forskellige aktiviteter, fx ugentlig fodbold- og danseundervisning og ture væk fra lokalområdet for yngre børn og unge. Samtidig er de opsøgende i området for at forebygge kriminalitet. Læs mere [her](#).

Nyt fra Domstolene

[Danmarks Domstoles årsstatistik 2008](#)

[Domstolsstyrelsens årsberetning 2008](#)

Ny rapport om domstolsreformen

Domstolsstyrelsen har udarbejdet en [rapport om status for implementeringen af domstolsreformen](#). Rapporten viser, at domstolsreformen er rigtig og fungerer i praksis, blandt andet ved at byretterne afslutter flere sager, end før reformen trådte i kraft. Rapporten viser også, at byretterne ikke har kunnet nedbringe de store sagsbunker, der både opstod i reformens første måneder i 2007 og på baggrund af et stigende antal modtagne sager i 2008, selvom retternes aktivitet var højere i 2008 i forhold til i 2006.

Nyt fra Justitsministeriet

[Betænkning nr. 1507 om behandling af klager over politiet:](#)

Udvalget om behandling af klager over politiet foreslår, at der oprettes en ny uafhængig politiklagemyndighed, der skal undersøge og træffe afgørelse i sager om politipersonalets adfærd i tjenesten. Den nye myndighed skal endvidere efterforske dels eventuelle strafbare forhold begået af politipersonale i tjenesten dels alle tilfælde, hvor en person er afgået ved døden eller kommet alvorligt til skade som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets varetægt. Det vil efter udvalgets forslag stadig være anklagemyndigheden (statsadvokaterne og Rigsadvokaten), der skal tage stilling til tiltaleespørgsmålet. Betænkningen er sendt i høring

Justitsminister Brian Mikkelsen har sendt et udkast til lovforslag om styrket indsats mod bandekriminalitet i høring: Pressemeddelelsen samt lovforslag kan downloades [her](#).

Nyt fra Justitsministeriets forskningskontor

Ny [rapport om befolkningens bekymring for vold og kriminalitet i 2008](#) samt udviklingen siden 1985.

[Årsberetning 2008](#) for Justitsministeriets Forskningspolitiske Udvalg og Justitsministeriets Forskningskontor.

Nyt fra Politiet

Politiets og Anklagemyndighedens [årsrapport 2008](#).

Ny opgørelse fra Rigspolitiet viser, at politiet i 2008 affyrede i alt 60 skud fra tjenestepistol fordelt på 11 sager - ingen personer blev ramt. Læs mere [her](#).

Øvrigt

- En ny [SFI Campbell rapport](#) viser, at mentorordningen er en effektiv indsats til at ændre kriminel adfærd hos udsatte unge.
- Ny forskning fra Institut for Sprog og Erhvervs kommunikation ved Handelshøjskolen, Aarhus Universitet viser, at vedtagelsen af ny lovgivning ikke i sig selv kan ændre samfundet. I stedet bør lovgivning blot opfattes som et signal til borgene om, i hvilken retning den lovgivende magt ønsker, at samfundet bevæger sig inden for det pågældende område. Læs mere [her](#).

Debat – Den kriminelle lavalder

Lars Løkke Rasmussen (V) er klar til at afskaffe eller sænke den kriminelle lavalder. Det kom frem i den nye statsministers tiltrædelsestale. Tilkendegivelsen har efterfølgende skabt stor debat i såvel folketetinget som i de danske medier. Læs bl.a. [her](#), [her](#) og [her](#).

Ekspert: [Rør ikke den kriminelle lavalder](#). Dialog med de unge virker bedre end

straf for at forhindre kriminalitet:

Fagfolk: [Absurd at fjerne den kriminelle lavalder](#) - kriminelle børn er omsorgssvigtede og har brug for voksne, der passer på dem - i stedet for at sidde i fængsel.

Børnerådet: [Det er en særdeles dårlig idé at sænke den kriminelle lavalder](#). Al sund fornuft – plus den eksisterende forskning på området - fortæller os, at straf ikke er et middel til at forhindre kriminalitet. Der er ingen grund til at tro, at man vil kunne løse de problemer, man peger på, ved at straffe børn under 15.

Fængselsforbundet: [Der er for mange børn i de danske fængsler](#), og derfor skal der ikke flere ind.

På grunn av fravær er det desverre ingen nyheter fra Finland i denne månedens nyhetsbrev.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheder fra Grønland marts 2009 af kontaktsekretær MarieKathrine Poppel

Lov om børneattester klar til efteråret

Lovforslaget forventes, at blive fremlagt under efterårssamlingen. Sagen om børneattester kompliceres af flere forhold. Dels forholdet til relevant dansk lovgivning, dels af forholdet til den grønlandske kriminallov, som har været under ændring, og hvis endelige vedtagelse har været nødvendig at afvente. Dertil kommer spørgsmålet om en nærmere afklaring af lovens anvendelsesområde som omhandler ansatte i faste stillinger og hvorvidt personer i løsere ansættelsesforhold skal være omfattet af loven. Et andet spørgsmål, der kræver afklaring, er problemet om lovens geografiske rækkevidde i relation til overtrædelser begået uden for Grønland. Dette forhold må nærmere afklares med de danske myndigheder.

Departementet arbejder målrettet på en afklaring af disse komplekse forhold. Uden at betvivle behov for loven skal det fremhæves, at de ansættende parter på børne- og ungeområdet allerede nu har de retlige instrumenter til at imødegå ovennævnte problemer.

Ansættelsesmyndighederne i kommunerne, Hjemmestyret, de selvejende institutioner samt idrætsorganisationer m.v. kan således allerede i dag bede ansøgerne til en stilling om at fremvise en straffeattest. Straffeattest viser i øvrigt, til forskel for børneattester, om der er begået overgreb over for børn og unge på fx mellem 15 og 16 år, ligesom en straffeattest vil vise andre overgreb af ikke sædelighedsmæssig karakter mod børn og unge både under og over 15 år, det være sig fx i form af vold.

Det er derfor et helt naturligt og logisk led i beskyttelsen af børn og unge, at de ansættende parter ved ansættelse af medarbejdere på børne- og ungdomsområdet allerede i dag stiller krav om fremvisning af straffeattester.

Kilde: www.nanoq.gl

16-årig isoleret en måned

En 16-årig dreng blev i november 2008 taget for tyveri og sat i isolation en måned i anstaltens kælder i Nuuk. Avisen Sermitsiaq har indhentet udtalelse fra vicepolitimesteren i Grønland, som afviser, at begrebet "isolation" eksisterer i den grønlandske retsplejelov. Men "hvis der er medgerningsmænd eller mistænkte medgerningsmænd, som sidder tilbageholdt samme sted, kan man i visse tilfælde beslutte, at de ikke kan komme til at tale med hinanden, og dermed samstemme deres forklaringer. Dette indebærer, at personerne i perioder må opholde sig i enrum. Dertil kommer hensynet til ordenen i anstalten, hvor man kan blive sat i enrum i en periode som disciplinærforanstaltning, hvis man ikke overholder ordensreglerne."

Kilde: www.sermitsiaq.gl 17. april 2009.

Ikke attraktivt at være kommunefoged

Kun 60 % af stillingerne som kommunefoged er besatte i landets ca. 60 bygder. Det skyldes blandt andet den lave løn. Kommunefogedernes arbejds- og lønforhold blev taget op til diskussion i 2005 under Retsvæsenkommissionens møde, men der er ikke blevet foretaget nogen opfølgning på disse forhold siden. Kommunefogedernes lønninger varierer meget. Grundlønnen er afhængig af bygdens indbyggertal og industri (indhandlingssted). Ud over grundlønnen får de en fast timeløn på 85 kr. Arbejdstimerne kan variere fra 10 timer til 150 timer om måneden. Når der bliver begået forbrydelser i en bygd bliver skoler og værksteder brugt som detentioner.

Kilder: AG Atuagagdliutit - Grønlandsposten / 23. april 2009.

1 år til pædofil

En 45-årig mand har i perioden 2001-2008 misbrugt tre mindreårige piger, som han var i familie med, seksuelt. Manden blev dømt til 1 års anstaltsanbringelse for syv tilfælde af kønsligt forhold til børn under 15 år og blufærdighedskrænkelse. Den dømte har anket til Landsretten.

Kilde: www.sermitsiaq.gl / 24. april 2009.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheter fra kontaktsekretær Margrét Sæmundsdóttir

Punishment - Child Protection Act, No. 80/2002

The Minister of Social Affairs and Social Security initiated a working group in January 2009 following the Supreme Court found a man innocent after being charged for spanking his young stepsons three or four times on their bare

bottoms. The Court concluded that the Child Protection law does not include “absolute prohibition” that a parent or another with a parent’s permission punishes the child when the child is unruly, but it is prohibited and punishable if it harms the child. The working groups proposed their recommendation and the Minister presented a new bill, amendment by the act of Child Protection which the Parliament has now adopted. The changes in the act are that any person who inflicts punishments, threats or menaces upon a child, that may be expected to harm the child physically or mentally, is subject to fines or imprisonment for up to three years. Additionally, the law now includes that a representative from a social service could be present when a child is heard at a police station as delinquent, victim or witness.

Prostitution – General Penal Code No. 19/1940

The Parliament has passed amendment by the General Penal code act. It is now punishable to purchase prostitution. This amend is part of the Government measure plan against human trafficking. The plan highlights among other things that it is illogical to place a victim in a position to take responsibility of prostitution. On the other hand it is rightly to put responsibility on a person who uses another person (who is in a position of vulnerability) for sexual purposes. According to the article a person who pays or promise payment or benefits to achieve the consent for prostitution is subject to a fine or imprisonment up to one year. If a person pay a child under 18 years old for selling sex, the penalty is severed or up to 2 years imprisonment. It does not matter in which form the payment is, i.e. money, alcohol or drugs, object, favour or service.

Independence Party Criticized for Controversial Donations

The former prime minister of the Independence Party who was the first sponsor for a new bill in the year of 2006 regarding funding for political parties, adopted on January 1, 2007, confessed recently in the news that his party received EUR 146,000 donation from Landsbanki Bank and EUR 175,000 donation from investment company FL Group (now bankrupt) at the end of 2006, days before the law of funding for political parties took effect, limiting the donation amount to EUR 1,700. He said to the news that he alone takes the responsibility for accepting the grants. In response to the criticism, the current chairman of the Independence Party said it was wrong to accept them and the party will repay the funds. The former party’s managing director explained that the financial situation of the Independence Party was extremely poor in the fall of 2006 because the party had spent large amounts on its campaign for municipal elections earlier in the year. These donations have been criticised heavily among the public and put up a moral question of how the relationships were built up between politicians and companies before the collapse of the banks, and what goodwill the companies received before the law was implemented?

Thefts and burglaries following the economic crisis

According to the latest report from the National Commissioner of the Police, thefts increased by 98% in the period from October 2008 to March 2009 compared to the same period in the year before.

Kriminologiske og kriminalpolitiske nyheter fra Norge, av kontaktsekretær Mari-Louise Pabsdorff

Nytt fra regjeringen

Soningskøen redusert

"Soningskøen snart borte", varsler [regjeringen i en pressemelding 19. april](#). Sommeren 2006 var soningskøen for ubetingede dommer på 2871. Medio april 2009 var den på 278 dommer. Dublering på celler, opprettelse av flere soningsplasser og fremskutt løslatelse er blant tiltakene som er benyttet for å redusere soningskøen. Dublering som tiltak ble opphevet i april i fjor, og [fremskutt løslatelse vil opphøre 1. juni](#) dette år. Også køen for samfunnsstraff er redusert de siste årene, fra 306 dommer sommeren 2006 til 74 dommer medio april 2009.

Skal se på mulig svikt i tjenesteapparatet

Etter initiativ fra helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hansen, har regjeringen nedsatt [et utvalg som skal gå gjennom saker hvor personer med kjent psykisk lidelse har tatt liv de siste fem år](#). Målsetningen er blant annet å finne eventuelle svikt i systemet, årsaker til svikt og hva som kan gjøres for å forebygge slike tragedier. Ann-Kristin Olsen leder utvalget som etter planen skal levere sin rapport innen 1. mai 2010.

Norsk romani-/taterpolitikk

Helsingforskomiteen la 22. april frem rapporten [Norsk romani-/taterpolitikk. Fortid, nåtid, fremtid](#). En menneskerettslig vurdering av hovedtrekk i norsk politikk i forhold til romanifolket/taterne. Rapporten fokuserer på norsk romani-/taterpolitikk i lys av Norges juridiske forpliktelser i forhold til Den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK). Et av forslagene som fremmes i rapporten er at det bør opprettes en sannhetskommisjon for å granske bruddene på EMK. Helsingforskomiteen mener også det er behov for tiltak for å gjenreise og styrke romanifolket/taterne som språk- og kulturfellesskap.

Nye bøker:

Kjersti Ericsson: Samfunnets stebarn.

Samfunnets stebarn er en bok om utsatte barn gjennom tidene; barn uten forsørgere, med forsørgere som av samfunnet er blitt ansett som dårlige forsørgere, eller barn som har oppført seg utover hva som var allment akseptert. Omsorgen for (utsatte) barn har gått hånd i hånd med kontroll og makt, skriver Ericsson, som anlegger et historisk og samfunnsvitenskapelig perspektiv. Oppragelse og barns oppvekst har vært påvirket av ulike ideer om barn og ungdom gjennom tidene, påpeker Ericsson, og ser blant annet på hvordan kontrollen med barn har vært kjønnet. Boka er utgitt på Universitetsforlaget. Se mer [her](#).

Nils Christie: Små ord for store spørsmål

"Ord kan skape broer. Men de kan også skape sperrer.", skriver Christie i boka

Små ord for store spørsmål, som handler om språkbruk og hvordan hvordan ord kan bidra til å skape økt forståelse, men også hvordan språkbruk kan virke ekskluderende. Boka har også et eget kapittel hvor Christie gir råd om hvordan det bør – og ikke bør – skrives.

Boka er utgitt på Universitetsforlaget. Se mer [her](#).

Kriminologiska och kriminalpolitiska nyheter från Sverige av kontaktsekreterare Lina Andersson

Avhandlingar

- Bergman, Anna-Karin (2009). Law in Progress? A Contextual Study of Norm-Generating Processes - The Example of GMES. Akademisk avhandling, Lunds universitet.
I avhandlingen studeras normbildningsprosesser bakom framvæxandet av nye lagar og regleringar. Førfattaren søker bl.a. svar på frågor om hur dessa normbildningsprosesser konstrueras og på vilket sâtt normbildningsprocessens konstruktion pâverkar utseendet på ny lagstiftning.
Mer om avhandlingen kan læsas på [Lund universitets webbplats](#).
- Carlsson, Ninni (2009) Avsløjandets tid. Kvinnors bearbetning av sexuella øvergrepp. Akademisk avhandling, Gøteborgs universitet.
Huvudsyftet med avhandlingen är att undersøka kvinnors bearbetning av sexuella øvergrepp og hur denna bearbetning kan forstås i relation till historiska og sociala kontexter samt genus- og maktstrukturer. Materialet består dels av intervjuer med kvinner som blivitt utsatta for sexuella øvergrepp i barndomen, dels dokumentation inom sociala myndigheter, barnpsykiatri og råttsvæsende.
Mer om avhandlingen kan læsas på [Gøteborg universitets webbplats](#).
- Staffan Sehlin (2009) Førebygger medling återfall i brott bland unga gærningsmæn? En återfallsstudie av medlingsverksamheterna i Hudiksvall og Õrnskøldsvik. Licentiatuppsats, Umeå universitet.
Førfattaren har undersøkt ca 1200 ungdomar mellan 8 og 18 år og jämført de som har deltagitt med de som inte har deltagitt i medlingverksamhet. Resultaten visar att återfallsrisken minskar vid deltagande i medling. Sehlin menar att medling är mest effektivt vid brott med tydliga offer sâsom brott mot liv og hâlsa samt brott mot frihet og frid, men även vid andra typer av brott eksempelvis snatteri og skadegørelse verkar metoden ha en viss effekt.
Mer om licentiatuppsatsen kan læsas på [Umeå universitets webbplats](#).

Forskningsrapporter

Rapport från Stockholms universitet

Schlytter, Astrid , Sara Høgdin, Mariet Ghadimi, Åsa Backlund & Devin Rexvid (2009) [Oskuld og heder. En undersøkning av flickor og pojkar som lever under hedersrelaterad kontroll i Stockholm stad – omfattning og karakter.](#)

Institutionen for socialt arbete, Stockholms universitet.

Studien är en del av en større kartlågning av hedersrelaterat våld, dess

omfattning och karaktär, i Stockholm. Rapporten bygger på två olika material, dels en enkätundersökning bland elever i årskurs nio, dels en aktstudie av ärenden avseende omhändertaganden med stöd av lagen om vård av unga. Studien kan läsas på Stockholms universitets webbplats:

Rapporter från Brå

Baard, Patrik, Johanna Skinnari, Lars Korsell, Linda Weding & Anita Heber (2009). Polisens möte med organiserad brottslighet. En undersökning om otillåten påverkan. Rapport 2009:7. Stockholm: Brottsförebyggande rådet. I rapporten presenteras resultat från en undersökning om otillåten påverkan från organiserad brottslighet mot poliser och civilanställda inom polisen. Anställda på polismyndigheter har besvarat enkäter med frågor om deras erfarenhet av otillåten påverkan. Man har även genomfört intervjuer, både med poliser med erfarenhet av otillåten påverkan och med personer knutna till den organiserade brottsligheten.

Estrada, Felipe, Sven Granath, David Shannon & Nina Törnqvist (2009) Grövre våld i skolan. Rapport 2009:6. Stockholm: Brottsförebyggande rådet. Rapporten bygger på i huvudsak tre delar: En genomgång av svensk forskning och svenska material som belyser omfattning och utveckling av våld i skolan; internationell forskning rörande våld i skolan och hur detta kan förebyggas; samt enkäter och intervjuer med elever och skolpersonal om hur det förebyggande arbetet fungerar i svenska skolor idag. I rapporten lyfts vikten av ett bra skolklimat fram. Bra relationer mellan vuxna och elever på skolan är en viktig förutsättning för att kunna arbeta förebyggande mot våld.

Synpunkter som presenteras i signerade artiklar, er ikke nødvendigvis i overensstemmelse med Rådets oppfatning.

Scandinavian Research Council for Criminology | c/o Dep. of Criminology and the Sociology of Law
University of Oslo | PB 6706, St.Olavs Plass | 0130 Oslo, Norway

---

If you no longer wish to receive this newsletter, please click this link:

<http://www.nsfk.org/unregister.asp>

Distributed by Slash x